ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΠΑΛΗΑ ΦΙΛΕΝΑΔΑ

Τοῦ Ἀνρὶ Ντυβερνουᾶ

ΘΥΜΑΣΑΙ τὴ φίλη μου τὴν Ἰωάννα ; ρώτησε ὁ Ἀνδρέας τὸν φίλον του Φερνάνδο.

— Ναί ! Μιὰ ξανθοῦλα ποὺ φοροῦσε πίντα ἕνα κοστοῦμι ταγιὲρ καὶ περπατοῦσε μὲ χαμηλωμένα τὰ μάτια.

— Ἀκριβῶς ! Λοιτὸν αὐτὴ ἡ κοπέλλα μ' ἀγαποῦσε πολὺ καὶ ἐγὼ τῆς ; φέρθηκα πολὺ ἄσχημα — μὴ γελᾶς ! — ναί, τῆς φέρθηκα πολὺ ἄσχημα. Ἐγὼ ποὺ σ' ὅλη τὴ ζωή μου ἐφέρθηκα σὰν τζέντλεμαν, ὑπῆρξα χυδαῖος ἀπέναντί της. Σὲ βεβαιῶ ὅτι νοιώθω ἕνα εἶδος ντροπὴ ὅταν τὴ συλλογίζομαι.

— Μὴν ἀνησυχῆς... Αὐτὴ θὰ σ' ἐκδικήθηκε γιὰ τὴν κακὴ διαγωγή σου ! Θὰ σὲ ἐξέχασε...

— Αὐτή ! Ἡ Ἰωάννα νὰ ἐκδικηθῆ ; Ἦταν τόσο καλή, τόσο ἥμερη, τόσο γλυκειά ! Εἶχε γιὰ μένα μιὰ ἄπειρη τρυφερότητα... Καὶ ἐγώ... Τὴν περιφρόνησα... Σ' ὅλη της τὴν καλωσύνη ἀπάντησα μὲ προστυχιές.

— Κρῖμα !

— Ἐρχόταν στὸ σπίτι μου καὶ μὲ περίμενε ὁλόκληρες ὧρες... Ἕνα βράδυ ἔμεινε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μου ἀπὸ τὶ μεσάνυχτα ἕως τὰς τέσσερες τὸ πρωΐ. Ἔκανε φρικτὸ κρύο. Ἐγὼ εἶχα πάει σ' ἕνα ντάνσιν καὶ χόρευα στὴ ζεστασιά ! Ὑπῆρξα κτῆνος, σοῦ λέω ! Καὶ μὲ ποιὸ δαίμονα ἀντικατέστησα αὐτὸν τὸν ἄγγελο ; Νὰ ἤξευρες !.. Ἡ σημερινὴ φίλη μου εἶνε μιὰ μικρὴ μέγαιρα. Κακιά, ἀπαιτητικὴ καὶ ζηλιάρα ! Ἔτσι συμβαίνει πάντα.

— Στὸν ἔρωτα ὑπάρχει πάντα ἕνας δήμιος καὶ ἕνα θῦμα...

— Ἄφησε νὰ σοῦ τελειώσω τὴν ἱστορία μου. Ἂν καὶ ἡ Ἰωάννα μ' ἐλάτρευε ἐν τούτοις ζητοῦσα νὰ εὕρω μιὰ αἰτία νὰ τὰ χαλάσω μαζύ της καὶ δὲν εὕρισκα. Ἦταν πιστὴ καὶ ἀφοσιωμένη. Τὴν βαριόμουν ἀκριβῶς γιατὶ μ' ἀγαποῦσε τόσο, γιατὶ μοῦ ἦταν τόσο ἀφοσιωμένη. Μιὰ μέρα τέλος τῆς εἶπα :

— «Πλήττω !»

Κιτρίνισε καὶ μοῦ ψιθύρισε σιγανά :

— Ἴσως φταίω ἐγὼ γι' αὐτό.

Καὶ χωρὶς πολλὰ λόγια, φίλε μου, θυσιάσθηκε γιὰ μένα. Ἔφυγε !..

Μοῦ φαίνεται πῶς βλέπω ἀκόμα τὴν κομψὴ σιλουέττα της, ποὺ ἦταν σκυμμένη ἀτὸ συγκίνησι. Ἀκούω ἀκόμη τὴν πόρτα ποὺ ἔκλεισε μὲ πένθιμο κρότο. Τὴν πόρτα αὐτὴ τὴν ἔκλεισε διακριτικὰ γιὰ νὰ μὴ μὲ ἀνησυχήσῃ... Ἄχ ! φίλε μου, ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ τὴν ξαναϊδῶ, θὰ περνοῦσα τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς μου γονατισμένος ἐμπρός της;... Θὰ τῆς ζητοῦσα συγνώμην ! Μὰ ποτὲ ἔκτοτε δὲν τὴν συνάντησα πειά. Δὲν ξέρω τὶ ἀπέγεινε ἡ κυρία μένη. Ἴσως σκοτώθηκε...

— Ἐγὼ ξέρω τὶ ἔγινε, εἶπε ὁ Φερνάνδος.

— Ἀλήθεια ;

— Τὴν συναντῶ κάποτε. Θέλεις νὰ τῆς πῶ νὰ σοῦ γράψῃ ; Θέλεις νὰ τὴν ἰδῆς ;

— Θὰ θελήσῃ ἐκείνη ;

— Βεβαιότατα ! Ὅταν τῆς μιλῶ γιὰ σένα γαμογελᾷ μελαγχολικά.

— Δὲν ἄλλαξε καθόλου αὐτὰ τὰ τρία χρόνια; Δὲν ἀσχήμηνε;

— Ἀπ' ἐναντίας. Ὡμόρφηνε πολύ. Θὰ ἰδῆς.

— Ἀλήθεια ;

— Σοῦ τὸ ὁρκίζομαι.

— Εἶμαι τυχερὸς λοιπὸν χωρὶς νὰ τὸ ἀξίζω.

— Εἶσαι ὅμως βέβαιος, ὅτι δὲν μοῦ κρατεῖ κακία ;

— Αὐτὴ ἡ γυναίκα, φίλε μου, εἶνε ἡ ἐνσάρκωσις τῆς καλωσύνης. Μὴν ἀνησυχῆς, εἶνε ἡ ἐνσάρκωσις τῆς ἀφοσιώσεως. Ἄφησέ με νὰ σᾶς συμφιλιώσω καὶ δὲν θὰ μετανοήσῃς.

***

Ὕστερα ἀπὸ δύο ἡμέρες ὁ Ἀνδρέας ἔλαβε τὸ ἑξῆς γραμματάκι :

«...Καὶ ἐγὼ θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς ἂν σὲ ξαναϊδῶ. Θὰ ἔλθω τὴν Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα εἰς τὰς πέντε. Δὲν θὰ κτυπήσω τὸ κουδοῦνι γιὰ νὰ μὴ σὲ ἐνοχλήσω. Θὰ κτυπήσω τρεῖς φορὲς τὴν πόρτα σου ὅπως ἄλλοτε. Καὶ ὅπως ἄλλοτε ὑπογράφω.

«Ἡ Ἰωάννα σου»

Τὴν Κυριακὴ ὁ Ἀνδρέας ἐπῆγε εἰς τὸ σπίτι ἑνὸς φίλου του γιὰ νὰ διασκεδάσῃ. Ἦταν τόσο ἀνυπόμονος νὰ ξαναϊδῆ τὴν παλιά του φίλη, ὥστε γιὰ νὰ περάσῃ ὁ καιρὸς στρώθηκε στὸ πόκερ. Κατὰ τὰς τέσσερες, ἐπειδὴ ἐκέρδιζε καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὸ παιγνίδι, τηλεφώνησε στὸν ὑπηρέτη του :

— Εὐγένιε, σὲ λίγο θὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα μιὰ κυρία. Νὰ τὴν πῇς στὸ γραφεῖο μου καὶ τῆς δώσῃς γλυκὰ καὶ ὀλίγο πορτο. Παρακάλεσέ την νὰ μὲ περιμένῃ. Σὲ λίγο θὰ ἔλθω.

Ὁ ὑπηρέτης ἀπήντησε :

— Ἡ κυρία εἶνε ἐδῶ πρὸ ὀλίγου. Τῆς ἔδωσα ἕνα βιβλίο... Κάθεται στὸν καναπὲ καὶ καπνίζει. Μὴν ἀνησυχεῖτε γιατὶ ἡ κυρία ξέρει πῶς ἦλθε πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ ραντεβοῦ.

Ὁ Ἀνδρέας ἐκάθησε πάλι στὸ τραπέζι καὶ ἔχασε ἕνα σημαντικὸ ποσόν. Εἰς τὰς πέντε ὅμως ἀποχαιρέτησε τοὺς συμπαίκτας του.

Ἔφθασε στὸ σπίτι του καὶ εὗρῆκε τὴν Ἰωάννα καθισμένη στὸ ντιβάνι μὲ ἕνα βιβλίο στὸ χέρι. Εἶχε κλείσει τὰ παραπετάσματα καὶ εἶχε ἀνάψει τὴ λάμπα. Τὸ γραφεῖο του τοῦ φάνηκε μελαγχολικὸ καὶ πένθιμο. Ἐκείνη ἦταν πάντα χαριτωμένη, σεμνὴ καὶ καλόβουλη.

— Μήπως σὲ ἀνησυχῶ ; τὸν ρώτησε σιγανά.

— Καθόλου. Σοῦ ζητῶ συγγνώμην γιὰ τὴν ἀργοτορία μου. Ἔρχομαι ἀπὸ τὸν δικηγόρο μου... Μὲ περίμενες πολλὴ ὥρα ;

— Ὤ... δὲν πειράζει. Μὴν ἀνησυχεῖς γι' αὐτό... Ἤμουν βεβαία πῶς θὰ ζητοῦσες νὰ μὲ ἰδῆς κάποτε... Ἤμουν βεβαία πῶς ὅλα δὲν εἶχαν τελειώσει μεταξύ μας, Ἀνδρέα. Ὅταν ὁ φίλος σου μοῦ μίλησε αἰσθάνθηκα τὴ μεγαλύτερη χαρὰ τῆς ζωῆς μου... Μήπως κρυώνεις ; Μήπως διψᾷς ; Τί εὐχαριστημένη ποὺ εἶμαι ἐδῶ !

Ὁ Ἀνδρέας ἔννοιωσε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ ἴδιο αἴσθημα τῆς πλήξεως, ποὺ τὸν εἶχε κάνει ἄλλοτε νὰ φανῇ χυδαῖος ἀπέναντι τῆς γυναικοῦλας αὐτῆς ποὺ τὸν ἐλατρευε.

— Τί σκέπτεσαι ; ἠρώτησε ἡ Ἰωάννα.

— Σκέπτομαι ἐσένα, ἀπήντησε ἐκεῖνος, γιὰ νὰ φανῇ εὐγενής.

Ἡ Ἰωάννα τὸν κύτταξε μ' ἕνα τρυφερὸ βλέμμα. Ἔπειτα ἔρριξε ἕνα μεγάλο κούτσουρο στὸ τζάκι κι' ἄναψε τὸ σαμοβάρ.

Ἡ ζωὴ ξανάρχιζε ὅπως ἄλλοτε γλυκειὰ καὶ ἄνοστη... Γύρισε καὶ τοῦ εἶπε γλυκά :

— Δύο κομματάκια ζάχαρι ! Λίγο γάλα ;... Ναί, ναί, τὸ τσάϊ χωρὶς ζάχαρι βλαπτει, Ἀνδρέα μου. Πάσχεις πάντα ἀπὸ τὸ στομάχι σου ; Θὰ σὲ περιποιηθῶ ἐγώ, ὅπως ἄλλοτε... Πάρε ἕνα μπισκότο. Μὴ πίνεις τόσο γλήγορα... Πιίζεις τὶς ἀτιείρα, κακὸ παιδί ; Ἀνδρέα, μὴ μὲ κυττάξεις κι' αὐτὰ τὰ μάτια... Δὲν ἔχουν καμμιὰ κακία τὰ μάτια σου, μὰ σὲ ξέρω... Ὅταν κάθεσαι καὶ μὲ κυττάζεις... μὲ κυττάζεις σὰ νὰ ἤμουν καμμιὰ ξένη, καὶ σὰν νὰ εἶχες διάθεσι νὰ πῇς ἄλλοῦ... Φοβοῦμαι πῶς πλήττεις πάλι... Ἀπὸ τώρα ; Μὴ τὸ ἀρνεῖσαι ! Δὲν βρίσκεις ἕνα λόγο, νὰ μοῦ πῇς ; Ἤρθα σὲ κακὴ στιγμή. Καλά ! Θὰ φορέσω τὸ καπέλλο μου, τὸ πανωφόρι μου καὶ θὰ φύγω. Τί κρῖμα ! Μὴν ἀνησυχεῖς... Δὲν χρειάζομαι τίποτε...

Ἀναστέναξε καὶ ἔπνιξε ἕνα λυγμό.

Εἶπε μόνο :

— Γιατί νὰ ζητήσῃς νὰ μὲ ἰδῆς ; Ἄρχιζα νὰ βρίσκω τὴν ἡσυχία καὶ τὴν παρηγοριά. Τώρα θὰ εἶνε ἀκόμη μεγαλύτερη ἡ λύπη μου...

— Ἰωάννα, ξέρεις...

— Ξέρω. Εἶχες τύψεις καὶ νόμισες πῶς μ' ἀγαπᾷς. Δὲν πειράζει ὅμως... Χαῖρε... Ἔτσι εἶνε ἡ ζωή. Σ' ἀρέσει πειὸ πολὺ ἡ νέα σου φιλενάδα, γιατὶ εἶνε σκληρή, γιατὶ σὲ βασανίζει. Ἔχει κάποιο γόητρο τὸ μαρτύριο ἑνὸς ἐρωτευμένου. Τὸ ξέρω... Ἡ ὑτερβολικὴ ἀγάπη, ἡ ἀφοσίωσις, πλήττουν κανένα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ζωή...

Τὰ εἶπε αὐτὰ μὲ βουρκωμένα τὰ μάτια κι' ἔφυγε. Ἔκλεισε τὴν πόρτα διακριτικά, ὅπως καὶ τὴν ἄλλη φορὰ κι' ἔφυγε γιὰ πάντα...

Στὴν σκάλα ἔκλαιγε κατεβαίνοντας, μὲ δυνατοὺς λυγμούς.

Ἀνρὶ Ντυβερνουᾶ

Ἦταν τόσο καλή, τόσο ἀφοσιωμένη....